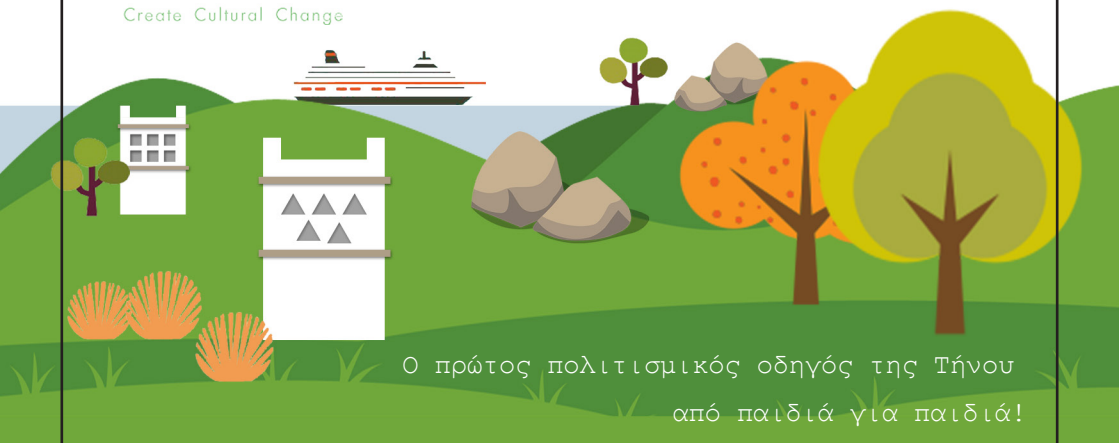
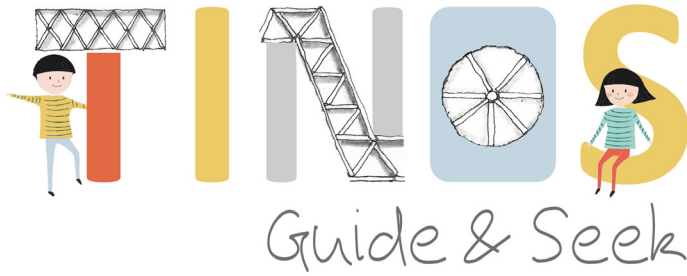

TINOS
Guide & Seek

START

Create Cultural Change

Ο πρώτος πολιτισμικός οδηγός της Τήνου
από παιδιά για παιδιά!

Γεια σου!
Είμαι η Guide.

Κι εγώ ο Seek.

Λατρεύουμε τα ταξίδια και την περιπέτεια! Το πρώτο μας ταξίδι ήταν στην Τήνο, τον Ιανουάριο του 2020. Εκεί μας συνέβη κάτι φοβερό!

Στα σοκάκια του νησιού βρήκαμε τους μαθητές και τις μαθήτριες της Γ' τάξης των Δημοτικών Σχολείων της Τήνου να τρέχουν με λαχτάρα και περιέργεια.

Διαβατήρια, φωτογραφικές μηχανές, μεγεθυντικοί φακοί, μπογιές, βιβλία εξερεύνησης με χάρτες και αυτοκόλλητα συνόδευσαν την εξερεύνησή τους.

Το φοβερό δεν είναι μόνο ότι τους γνωρίσαμε και ότι γίναμε ένα με την παρέα τους, αλλά το ότι αυτά τα παιδιά είχαν βάλει σκοπό να φτιάξουν...

Τον πιο διασκεδαστικό οδηγό για το νησί τους!

Έναν οδηγό της Τήνου φτιαγμένο
για παιδιά, από παιδιά!

Ζωγραφιές, φωτογραφίες και λέξεις δικές τους.

Είναι ο οδηγός που κρατάς στα χέρια σου. Εμείς θα σε «ξεναγήσουμε» σε αυτόν και παρέα θα καταστρώσουμε τη δική σου εξερεύνηση!

Καλωσόρισες!

Πριν γυρίσεις στην επόμενη σελίδα, συμπλήρωσε εδώ το δικό σου διαβατήριο για αυτό το ταξίδι.

TINOS
Guide & Seek

Όνομα.....

Επώνυμο.....

Ηλικία.....

Τόπος κατοικίας.....

Αγαπημένο φαγητό.....

Αγαπημένο χρώμα.....

ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ
ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗ/ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΡΙΑΣ

ΠΛΑΝΟ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ & ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η **Τήνος** είναι ελληνικό νησί και μάλιστα το τρίτο μεγαλύτερο σε μέγεθος στις Κυκλάδες!

Αν ήταν παζλ, θα ήταν φτιαγμένη από τέσσερα μεγάλα κομμάτια: Τα Πάνω, τα Κάτω, τα Έξω Μέρη και τη Χώρα.

Εσένα σαν τι σου μοιάζει το σχήμα της;

Ήξερες ότι...

Η Τήνος πήρε το όνομά της από έναν βασιλιά; Τον βασιλιά Τηνο! Λέγεται πως αυτός ήταν ο πρώτος κάτοικος του νησιού και αρχηγός μιας ομάδας Ιώνων από την Καρία της Μικράς Ασίας.

Μαζί θα επισκεφτούμε τη Χώρα και τα χωριά που εξερεύνησαν τα παιδιά, όπως φαίνονται στον χάρτη.

Η επιλογή δεν ήταν εύκολη και αυτό γιατί η Τήνος έχει πάνω από 40 χωριά!

Κάθε μέρος της Τήνου έχει κρυμμένους «θησαυρούς». Πολλοί σχετίζονται με το κλίμα, τον πολιτισμό, τις τέχνες ή και τους μύθους της.

Είσαι έτοιμος/έτοιμη για τη δική σου εξερεύνηση;

Στο τέλος του οδηγού θα βρεις το δικό σου σημειωματάριο. Εκεί συγκέντρωσε ό,τι σου κάνει εντύπωση κατά τη διάρκεια του ταξιδιού σου. Αν επισκεφτείς τοποθεσίες που δεν είναι στον οδηγό, φτιάξε μια λίστα με ό,τι ξεχώρισες σε αυτές!

Προσοχή παρακαλώ!

Κυρίες και κύριοι θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι σε λίγα λεπτά φτάνουμε στο λιμάνι της Τήνου. Παρακαλούνται οι επιβάτες με προορισμό την Τήνο να προσέλθουν στον χώρο αποβίβασης.

Για την πιο διασκεδαστική διαμονή σας στο νησί ακούστε **ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ** τις παρακάτω οδηγίες:

1ον) Έχετε πάντα μαζί σας τον οδηγό Guide & Seek και ένα μολύβι. Σίγουρα θα σας χρειαστούν!

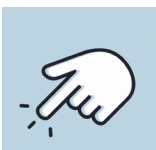
2ον) Χρησιμοποιήστε και τις 5 αισθήσεις σας. Δείτε, ακούστε, μυρίστε, γευτείτε και αγγίξτε! Είναι ο μόνος τρόπος για να ανακαλύψετε αληθινά το νησί.

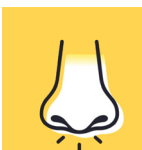
Ακούω ⁽¹⁾

Βλέπω ⁽²⁾

Αγγίζω ⁽³⁾

Μυρίζω ⁽⁴⁾

Γεύομαι ⁽⁵⁾

3ον) Ψάχνετε στοιχεία για την εξερεύνησή σας; Παρατηρητικότητα, σκέψη και συνεργασία είναι οι ικανότητες που θα σας τα δώσουν.

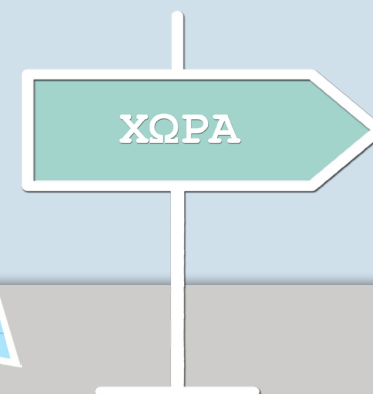
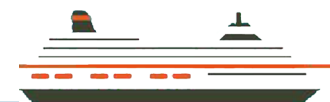
4ον) Κρατήστε καλά το καπέλο σας, ίσως ο άνεμος να σας το διεκδικήσει!

Σειρά έχει η περιπέτεια!

Συμβουλέψου τους χάρτες και λύσε τους γρίφους που ακολουθούν.

Καλή επιτυχία!

Πάτησες το πόδι σου στη στεριά; Τότε σίγουρα βρίσκεσαι στη Χώρα της Τήνου.
Αυτή είναι η 1η Στάση.

ΧΩΡΑ ΤΗΝΟΥ

Για να ανακαλύψεις το πρώτο στοιχείο που θα σε οδηγήσει στον προορισμό σου, λύσε την ακροστιχίδα της επόμενης σελίδας!

- (1) Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Ευαγγελιστρίας Τήνου
- (2) Αρχαιολογικό Μουσείο Τήνου
- (3) Ζαρίφειος Βιοτεχνική (Υφαντουργική) Σχολή Τήνου
- (4) Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού (ΙΤΗΠ)

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το πρώτο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
- 2 -----
- 3 -----
- 4 Α -----
- 5 -----

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το πρώτο στοιχείο!

- 1 Τη βάζουμε στην φουρτάλια.
- 2 Ο μήνας που ξεκινάει το καλοκαίρι.
- 3 Εκεί κάνουμε βουτιές.
- 4 Το κρατούν οι νεράιδες.
- 5 Με αυτό ακούμε. (ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΑ)

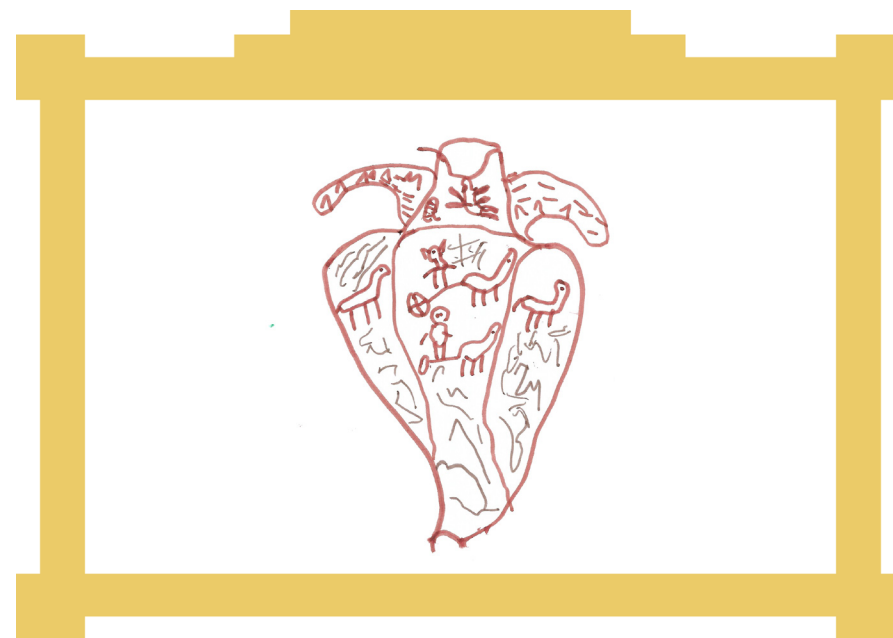
*φουρτάλια: Γρήγορο, παραδοσιακό φαγητό της Τήνου, σαν ομελέτα.

Ένα πιθάρι «πιο ψηλό
απ' το μπόι μας» στο
Αρχαιολογικό Μουσείο

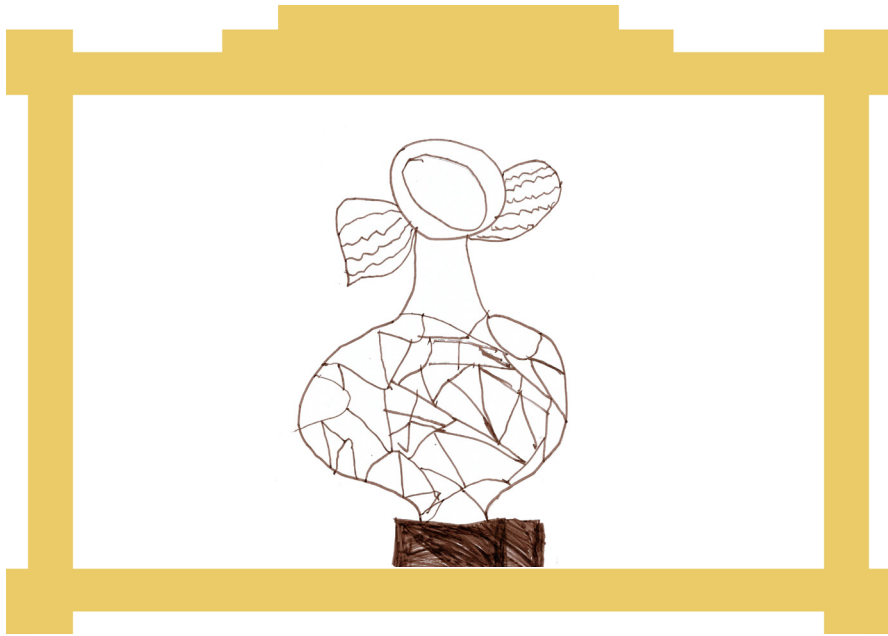
Θα ανεβείς κάτι μαρμάρινα σκαλάκια και θα μπεις
στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Τήνου.

Για να βρεθείς μπροστά σ' ένα μεγάλο πιθάρι από
πηλό, ένα πολύ σημαντικό έργο που το ανακάλυψαν οι
αρχαιολόγοι στους πρόποδες του Εξώμβουργου, του
μεγάλου βουνού της Τήνου. Εκεί υπήρχε στα παλιά
χρόνια ένας ναός της Θεάς Δήμητρας, όπως λένε οι
δάσκαλοι και οι δασκάλες.

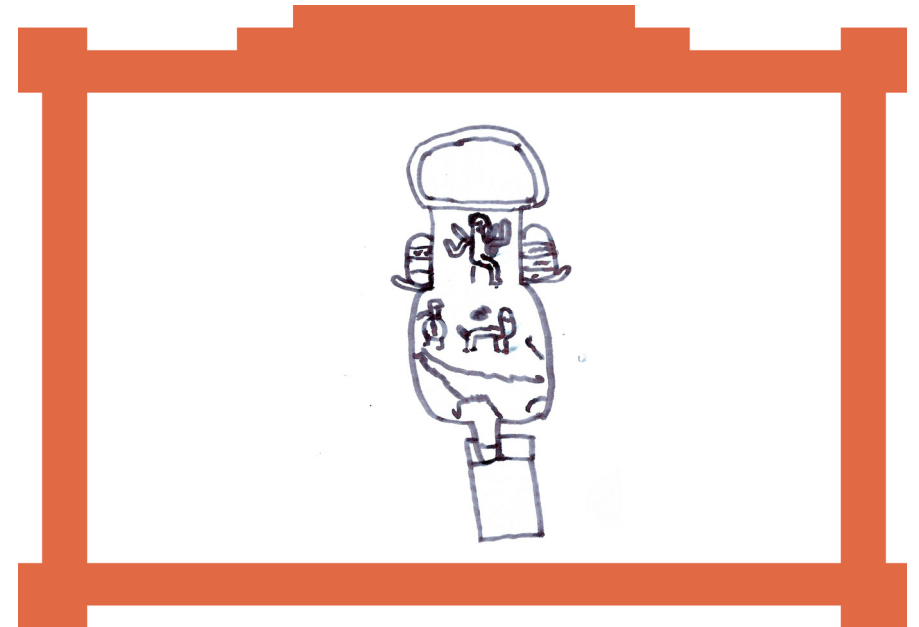

Μπορεί να λαχάνιασες από τη μεγάλη ανηφόρα της
οδού Ευαγγελιστρίας, αλλά άξιζε ο κόπος!

Είναι πολύ ψηλό και γύρω του είναι ζωγραφισμένες διάφορες Ιστορίες, με πιο γνωστή εκείνη που μας λέει για τη γέννηση της Θεάς Αθηνάς από το κεφάλι του πατέρα της του Δία. Το κάτω μέρος του πιθαριού που ακουμπά στη γη είναι μικρό κι όσο το πιθάρι ψηλώνει, ανοίγει και γίνεται πελώριο.

Είναι το πιο μεγάλο έργο ανάμεσα σε άλλα αγάλματα. Υπάρχουν επίσης και κάτι μεγάλες στάμνες που οι γυναίκες με αυτές κουβαλούσαν από τις πηγές νερό στα σπίτια τους. Είναι πολύ ωραία εκεί μέσα. Θα μείνεις με το στόμα ανοικτό!

Συγχαρητήρια!
Βρήκες το πρώτο στοιχείο της εξερεύνησης! Η Χώρα της Τήνου έχει πολλές ομορφιές. Ετοιμάσου για μια ακόμη ανακάλυψη.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

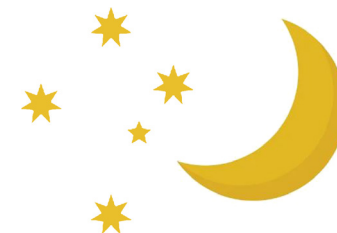
Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
- 2 -----
- 3 Α -----
- 4 -----
- 5 -----
- 6 -----
- 7 -----
- 8 -----
- 9 -----

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

1 Ξοπλώνουμε στο κρεβάτι για να μας πάρει ο

2 Καίει και πετάει φλόγες.

3 Τότε βγαίνει το φεγγάρι.

4 Με αυτό μιλάμε με κάποιον/α που είναι μακριά.

5 Είναι στη μέση του προσώπου μας. (ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΑ)

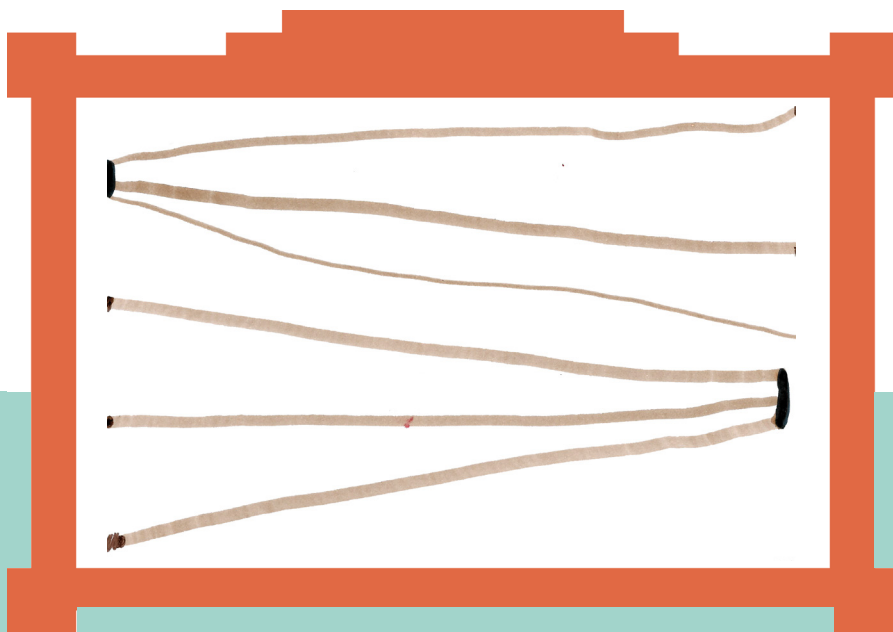
6 Πορτοκαλί φρούτο που τρώμε το καλοκαίρι.

7 Εκεί βρίσκονται τα σύννεφα.

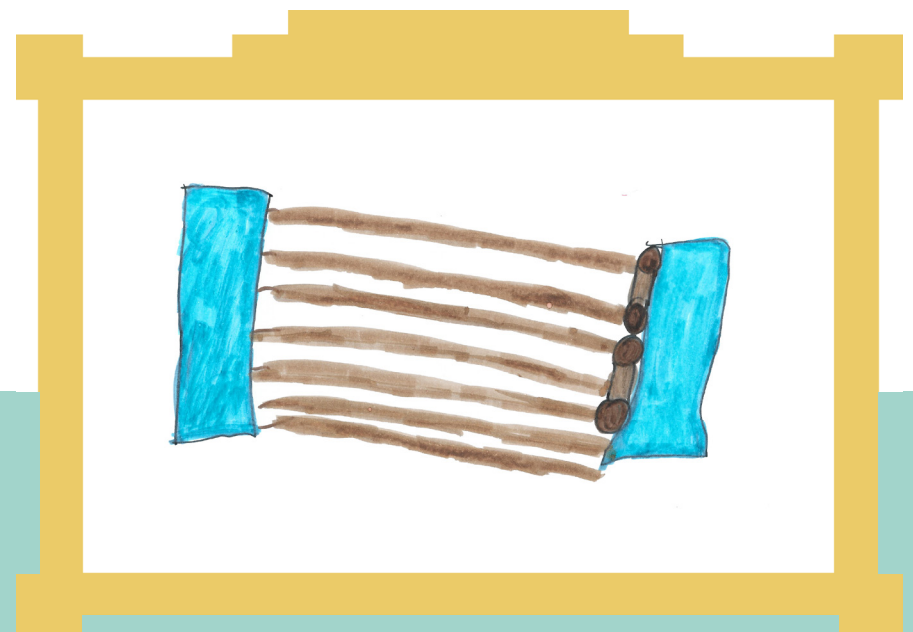
*“Ράβε - Εήλωνε”
στο Υφαντήριο της Τήνου*

*Δεν είναι δύσκολο να βρεις που είναι το Υφαντήριο!
Είναι στον παλιό δρόμο της Εκκλησίας με τα
μαγαζάκια... απέναντι από το Γηροκομείο και δίπλα
στο Γυμνάσιο της Τήνου.*

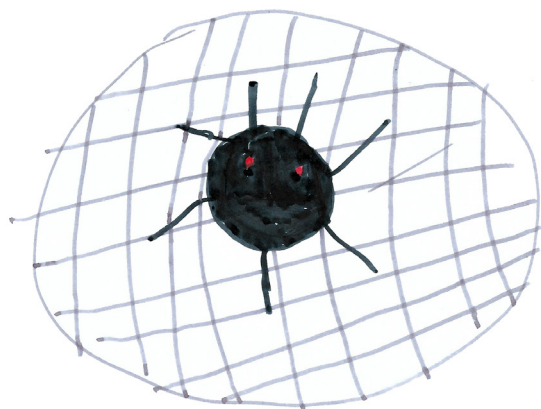

*Μόλις ανέβεις τα σκαλιά του Υφαντουργείου θα δεις
τσάντες, ποδιές, τραπεζομάντηλα. Είναι πολύ όμορφα
όλα τα πράγματα που έχουν εκεί στολισμένα, το ένα
δίπλα στο άλλο και πιο μέσα σε ένα άλλο δωμάτιο θα
συναντήσεις κάτι μεγάλες ξύλινες μηχανές που τις
λένε «αργαλειούς».*

*Αν είσαι τυχερός και τυχερή θα δεις να κάθονται
μπροστά τους κάτι κυρίες και να υφαίνουν. Δηλαδή να
πλέκουν με κάτι διαφορετικές βελόνες που τις λένε
«στημόνια».*

Οι «υφάντρες» μοιάζουν με τη Θεά Αθηνά που είναι η προστάτιδα της Υφαντουργίας, σύμφωνα με τη μυθολογία και είναι αυτή που όπως λέει ο μύθος διαγωνίστηκε με μια άλλη κοπέλα που την έλεγαν Αράχνη για το ποια από τις δυο υφαίνει καλύτερα. Η Αράχνη ήταν εγώιστρια και δεν φέρθηκε καλά στη Θεά Αθηνά. Εκείνη στο τέλος την τιμώρησε μεταμορφώνοντάς την σε έντομο - αράχνη για να υφαίνει σε όλη της την ζωή. Να μάθεις τον μύθο της Αράχνης. Είναι ένα πολύ όμορφο παραμύθι. Μπορώ και να στο πω κι εγώ αργότερα αν θέλεις.

Ο Μύθος της Αράχνης

Ήταν κάποτε μια νεαρή κοπέλα, η Αράχνη. Ύφαινε και ισχυριζόταν ότι είναι καλύτερη από τη θεά Αθηνά. Όμως την άκουσε η θεά Αθηνά. Έτσι μεταμορφώθηκε σε γριά και πήγε εκεί που ήταν η αράχνη και της είπε η αράχνη: Φύγε από εδώ γριά! Δεν είναι ευγενικό να προσβάλεις ανθρώπους είπε η θεά Αθηνά. Κάνεις σαν τη θεά Αθηνά. Την προκαλώ σε διαγωνισμό υφαντικής. Αφού της διαγωνισμό θα τον έχεις είπε η Αθηνά. Τότε ξεκίνησαν να υφαίνουν. Η Αθηνά μια τεράστια ελιά και μια προειδοποίηση. Όμως η αράχνη δεν την είδε και όταν τελείωσε να υφαίνει κάτι κακό για τους θεούς η θεά Αθηνά το είδε και είπε: σε προειδοποίησα μια φορά σε προειδοποίησα δεύτερη όμως η απιστία σου δεν τελειώνει. Αφού θέλεις να γίνεις καλή υφάντρα θα γίνεις. Και τη μεταμόρφωσε σε ένα έντομο που ονομάστηκε αράχνη.

Ουπς! Φαίνεται ο χάρτης της Χώρας να έχει κάποια κενά. Πήγαινε στο παράρτημα και βρες τις 2 εικόνες που αντιστοιχούν στο αρχαιολογικό μουσείο και στο υφαντήριο για να τον συμπληρώσεις.

Αυτές οι παράλληλες ανηφόρες που ανεβήκαμε που οδηγούν; Γιατί τη μια τη λένε οδό Ευαγγελίστριας και την άλλη Μεγαλόχαρης;
Μα φυσικά γιατί οδηγούν στον γνωστό Ναό της Μεγαλόχαρης!

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΝΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ο χάρτης της Χώρας της Τήνου θα σε βοηθήσει να βρεις το Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού, το οποίο ιδρύθηκε από το Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Ευαγγελίστριας Τήνου. Σε αυτό θα βρεις τη μόνιμη έκθεση με έργα του Γιαννούλη Χαλεπά και έργα καλλιτεχνών που κατάγονται από την Τήνο. Συχνά φιλοξενεί παραστάσεις, όπως Θέατρο Σκιών και Καραγκιόζη. Αν είσαι τυχερός και τυχερή, ίσως καταφέρεις να παρακολουθήσεις μια παράσταση όσο βρίσκεσαι στο νησί!

Φύγαμε για τα χωριά!

Αν είστε λάτρεις της πεζοπορίας, τότε βρίσκεστε στο κατάλληλο μέρος! Η Τήνος φημίζεται για τα μονοπάτια της, που σε περιμένουν να τα περπατήσεις!

Περιηγηθείτε στην ιστοσελίδα

Μονοπάτια Τήνου/Tinos Trails

<https://www.tinostrails.gr/el/>

και θα βρείτε τις 5 πιο φιλικές διαδρομές για παιδιά.

ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ

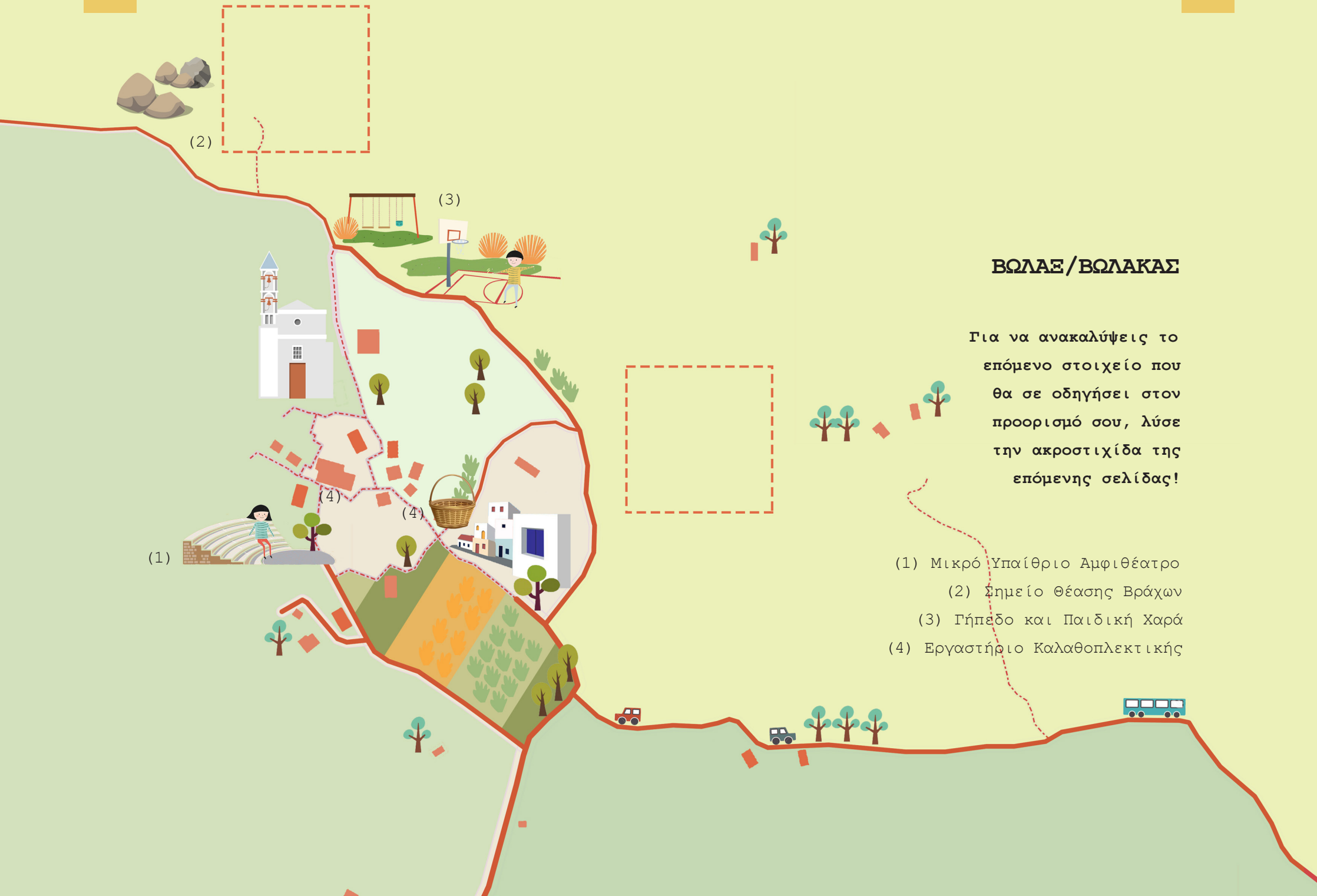
ΒΩΛΑΣ

2η στάση: Πάνω Μέρη

Τα Πάνω Μέρη, όπως λέει και το όνομά τους, βρίσκονται σε μεγάλο υψόμετρο. Εδώ μάλιστα, βρίσκεται και το ψηλότερο βουνό του νησιού, ο Τσικνιάς, που είναι 726 μέτρα!

Ξεκινάμε!

ΒΩΛΑΞ/ΒΩΛΑΚΑΣ

Για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο που θα σε οδηγήσει στον προορισμό σου, λύσε την ακροστιχίδα της επόμενης σελίδας!

- (1) Μικρό Υπαίθριο Αμφιθέατρο
- (2) Σημείο Θέασης Βράχων
- (3) Γήπεδο και Παιδική Χαρά
- (4) Εργαστήριο Καλαθοπλεκτικής

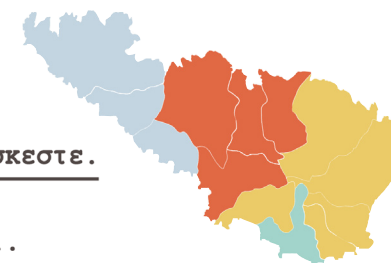
ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
- 2 Α -----
- 3 -----
- 4 -----
- 5 Ο -----
- 6 -----
- 7 -----
- 8 Ε -----
- 9 -----
- 10 -----
- 11 Σ -----

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

- 1 Σαν την στον κάμπο.
- 2 Μεταφορικό μέσο με πολλά καθίσματα.
- 3 Το πρώτο γράμμα της αλφαβήτας.
- 4 Εκεί κάνεις μακροβούτια.
- 5 Είναι ψηλό και το βρήκες στο αρχαιολογικό μουσείο.
- 6 Με αυτά φτιάχνουμε στεφάνια την Πρωτομαγιά.
- 7 Ένα από τα σχήματα.
- 8 Λέγεται το νησί όπου βρίσκεστε.
- 9 Μας μαυρίζει το καλοκαίρι.

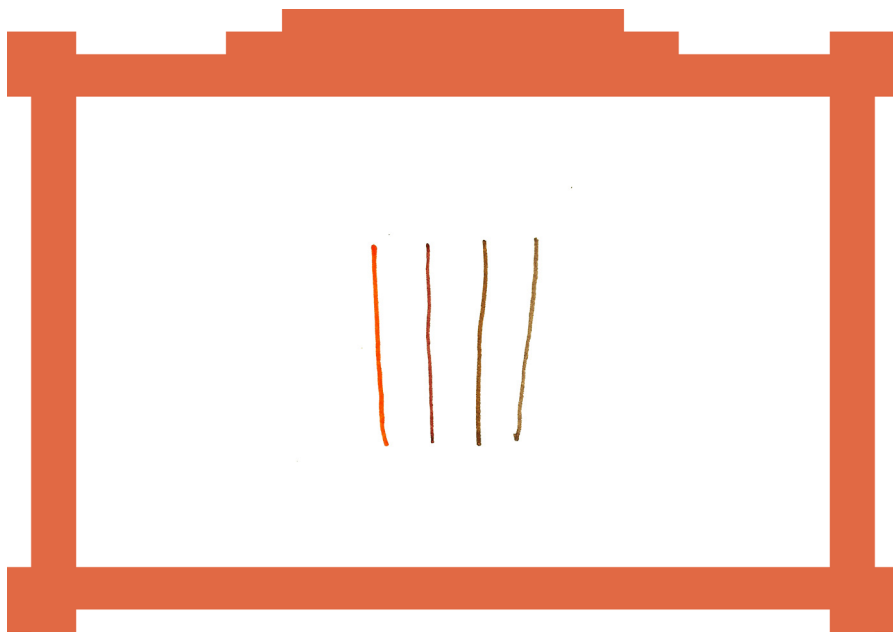

Η τέχνη της καλαθοπλεκτικής

Κι όπως θα βαδίζεις σ' αυτό το χωριό με τα τεράστια βράχια, τα ολοστρόγγυλα θα δεις ξαφνικά μπροστά σου ένα χαμόγελο πλατύ. Θα είναι ένας από τους δυο τρεις καλαθοπλέχτες του χωριού που θα κάθεται εκεί στο εργαστήριό του, σε μια χαμηλή καρέκλα και θα πλέκει με τα χέρια του καλάθια κι άλλα όμορφα πράγματα από λυγαριές, από καλάμια κι άλλα ευλύγιστα ξύλα και θα σας πει όμορφες ιστορίες για το χωριό και για την τέχνη του. Είναι μια σχεδόν άγνωστη τέχνη που την ξέρουν πολύ λίγοι άνθρωποι.

Τα χειροποίητα αυτά καλάθια είναι πολύ γερά και τα χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για διάφορους λόγους. Στον τρύγο για να μαζεύουν τις ελιές, για να αποθηκεύουν διάφορα πράγματα οι νοικοκυρές, για να κουβαλούν τρόφιμα, ακόμα και για διακοσμητικά. Έχουν σχήμα κυλίνδρου τα περισσότερα, άλλα έχουν χεράκια, άλλα έχουν καπάκια για να κλείνουν, άλλα είναι κόκκινα άλλα είναι μαύρα κι άλλα στο χρώμα του καλάμιού.

Θα είσαι πολύ τυχερός και τυχερή αν μπορέσεις να μάθεις να πλέκεις καλάθια δίπλα στους τεχνίτες. Να τους το ζητήσεις. Θα χαρούν πολύ και θα σου δείξουν σίγουρα.

Τα κατάφερες!
 Η παρατηρητικότητα είναι το στοιχείο σου!
 Συνέχισε έτσι!

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις
το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
- 2 -----
- 3 -----
- 4 -----
- 5 -----
- 6 -----

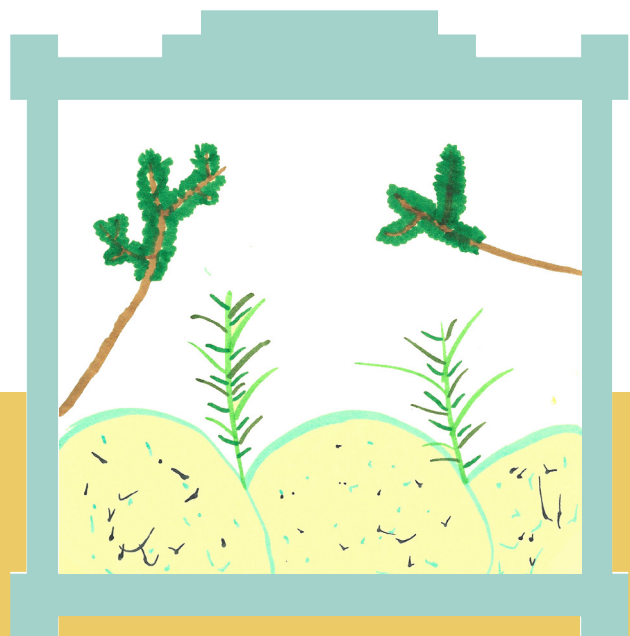
Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την
ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις
με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

- 1 Μουσικό όργανο που παίζουν στα νησιώτικα πανηγύρια.
- 2 Σε αυτό βλέπουμε την ώρα.
- 3 Τη ρίχνει το πλοίο για να δέσει.
- 4 Μας δείχνει το δρόμο.
- 5 Την κρατάμε όταν βρέχει.
- 6 Το αντίθετο του λάθους.

Παλεύοντας με μύθους και Τιτάνες

Θα μείνεις με τα μάτια ανοιχτά από ενθουσιασμό και έκπληξη μόλις φτάσεις σ' αυτό το χωριό, τον Βώλακα. Το τοπίο μπροστά σου είναι εντυπωσιακό και παράξενο. Μεγάλα, τεράστια βράχια, ολοστρόγγυλα κι άλλα σαν αυγά από γρανίτη είναι παντού. Ακόμα και τα σπίτια του χωριού είναι κολλημένα πάνω σ' αυτά. Οι κάτοικοι του χωριού θα σου πουν αν τους ρωτήσεις ότι αυτές οι μεγάλες πέτρες μπορεί να έπεσαν από τον ουρανό, από κάποιον μετεωρίτη ή ότι μπορεί και να έχουν φτάσει εκεί από κάποια έκρηξη ηφαιστείου στα παλιά τα χρόνια ή ακόμα ότι μπορεί να μάλωσαν οι Τιτάνες, εκείνοι οι γίγαντες της μυθολογίας και να παράτησαν εκεί τα παιχνίδια τους.

Χμ... Κάτι δεν πάει καλά με το χάρτη του Βώλακα!

Έχει και αυτός κάποια κενά.

Πήγαινε στο παράρτημα και βρες τις 2 εικόνες που αντιστοιχούν στην καλαθοπλεκτική και τους βράχους για να τον συμπληρώσεις. Τώρα γύρνα στην επόμενη σελίδα!

Θα νοιώσεις περίεργα γιατί είναι κάτι πραγματικά που δεν το έχεις ξαναδεί, όμως αξίζει τον κόπο. Να έχεις τα μάτια σου ανοιχτά και τη φωτογραφική σου μηχανή με γεμάτη τη μπαταρία για να τραβήξεις πολλές φωτογραφίες. Να μην ξεχάσεις να πας και στο θεατράκι του χωριού, εκεί ανάμεσα στους βράχους. Αν μείνεις ακίνητος και ακίνητη μπορεί να σταθείς τυχερός και να ακούσεις τα βράχια να σου λένε την ιστορία τους!

Κάτι μύρισε!

Κάθε χρόνο, συνήθως τη Μεγάλη Τρίτη, οι γυναίκες του νησιού ετοιμάζουν στα σπίτια τους ένα παραδοσιακό γλυκό για το Πάσχα. Είναι οι πασχαλινές τυρόπιτες Τήνου. Το σχήμα τους μοιάζει με λυχναράκι γι' αυτό τις λένε και «λυχναράκια».

Είναι ένα γλυκό που χρειάζεται τεχνική. Οι γυναίκες στο χωριό φαλατάδος φημίζονται για τη μαεστρία τους στο τσίμπημα του φύλλου της τυρόπιτας. Για να πάρει το σωστό σχήμα πρέπει να «τσιμπηθεί» μέχρι και 30 φορές!

Ακόμα και αν δεν είναι Πάσχα, αυτό το γλυκό θα το βρεις στα ζαχαροπλαστεία ή στα αρτοποιεία του νησιού. Δοκίμασέ το! Μην παραλείψεις να μετρήσεις τα τσιμπήματα της τυρόπιτάς σου!

Επόμενος προορισμός...

ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ

Για να ανακαλύψεις το πρώτο στοιχείο που θα σε οδηγήσει στον προορισμό σου, γύρνα στην επόμενη σελίδα!

- (1) Παλαιό Δημοτικό Σχολείο Φαλατάδου
- (2) Γήπεδο / Παιδική Χαρά
- (3) Πηγή
- (4) Εκκλησία

Συνταγή για πασχαλινές τυρόπιτες

Υλικά..

- Αλάβρι, νερό, χλιαρό, Αλατιάκη Λάδι..
- Τυρί, πλιτρωμάρι, πορτοκάλι, Σάχαρη
- Λιχό,

Εκτέλεση.

- Ανήγαυμε.. φύλλο, κάθουμε. κύκλους
- Πλατω... στη... τήνη... βάζουμε... της.. χέμση
- Τ.Θ.Ι.Μ.Α.Μ.Ε.Τ.Ο.. φύλλο.....
- Ψήνουμε. σ.σακ.. φούνο.....

ΚΑΛΗ... ΟΡΕΞΗ!

*Πέτραμα: Παραδοσιακό ντόπο τυρί Τήνου.

Αποχαιρετάμε τα Πάνω Μέρη

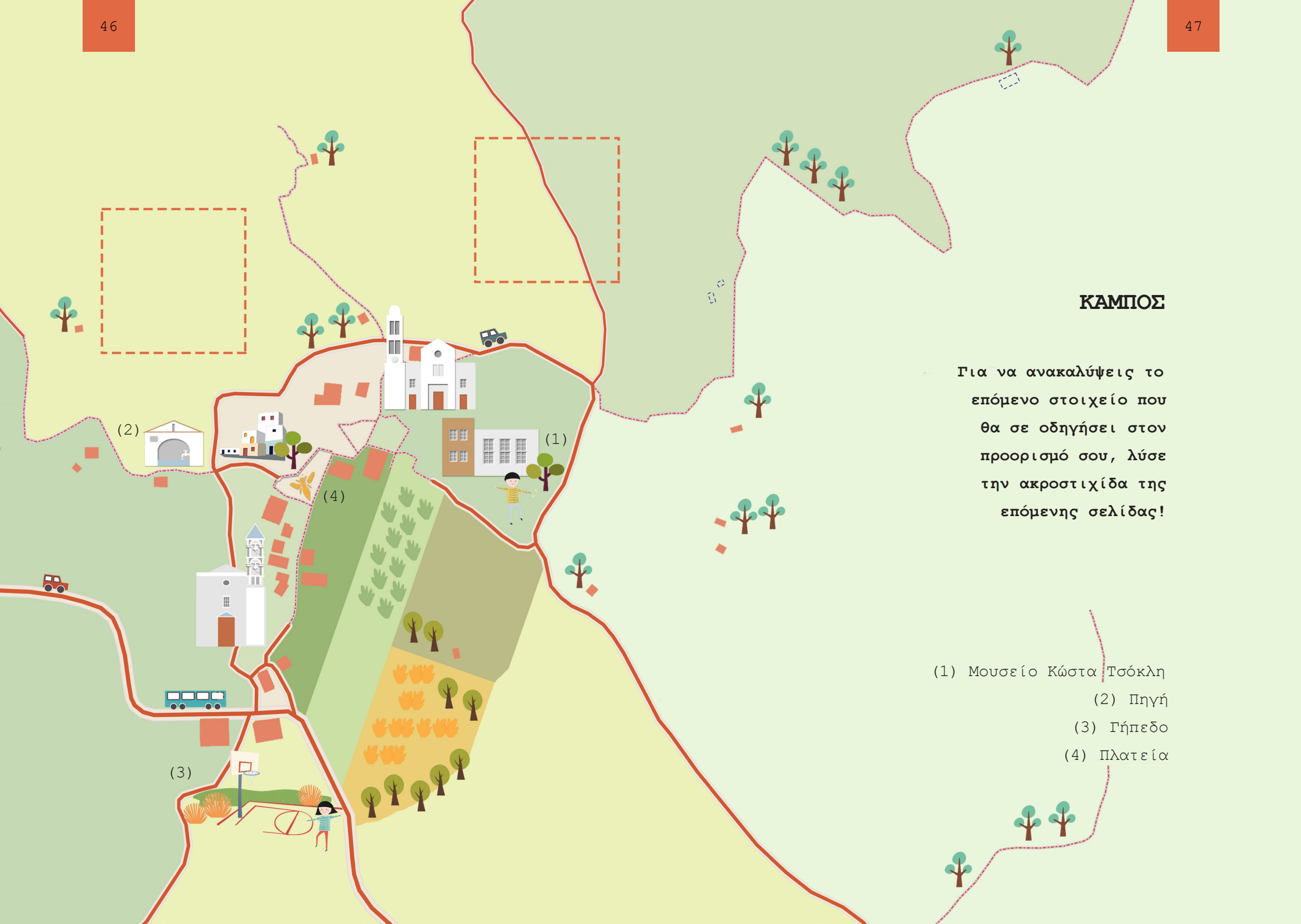
Ηξερες ότι...

Η Τήνος λέγεται «το νησί του Αιόλου»; Ο μύθος λέει πως ο Αίολος, ο θεός των ανέμων, είχε το παλάτι του στην κορυφή του Τσικνιά. Αν έρθεις στο νησί και έχει αέρα, ίσως ο Αίολος να θέλει να παίξει μαζί σου!

3η στάση: Κάτω Μέρη

Τα Κάτω Μέρη, όπως λέει και το όνομά τους, βρίσκονται σε χαμηλό υψόμετρο. Αν φας στο νησί αγκινάρα είναι πολύ πιθανό να έχει «μεγαλώσει» σε κάποιο χωραφάκι στο λιβάδι της Κολυμπήθρας.

ΚΑΜΠΟΣ

Για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο που θα σε οδηγήσει στον προορισμό σου, λύσε την ακροστιχίδα της επόμενης σελίδας!

- (1) Μουσείο Κώστα Τσόκλη
- (2) Πηγή
- (3) Γήπεδο
- (4) Πλατεία

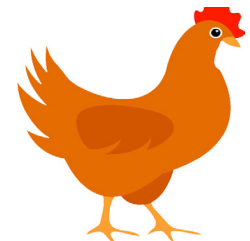
ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
Α
- 2 -----
- 3 -----
- 4 -----
- 5 -----
- 6 Ε -----
- 7 -----
- 8 -----
Σ

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

- 1 Κάνει αβγουλάκια.
- 2 Κυνηγεί την Κοκκινোসκουφίτσα.
- 3 Μας το δίνει η ελιά.
- 4 Σε αυτό το μάθημα γνωρίσαμε τον Ηρακλή.
- 5 Εκεί βάζουμε τα γλυκά για να τα ψήσουμε.
- 6 Είναι λευκό και πέφτει όταν κάνει κρύο.
- 7 Η Χιονάτη και οι 7
- 8 Παίζουν σε ταινίες.

Ένα αλλιώτικο μουσείο:

Δημοτικό Ίδρυμα Μουσείο Κώστα Τσόκλη

Εκεί στο χωριό Κάμπος που είναι ένας κάμπος πράσινος και γύρω του βουνά, θα βρεις ένα άλλο Μουσείο, αλλιώτικο.

Αυτό είναι ένα Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και δεν έχει μέσα πράγματα από τα παλιά χρόνια, αλλά πολλά καινούργια έργα και πίνακες ζωγραφικής που τα έχει φτιάξει όλα ο κύριος Τσόκλης. Αυτός ο κύριος είναι πολύ γνωστός καλλιτέχνης. Έχει κάνει εκθέσεις ακόμα και στο εξωτερικό και πριν από λίγα χρόνια έφτιαξε ένα μεγάλο σπίτι στην Τήνο για όλα όσα φτιάχνει. Είναι το μουσείο και το στολίζει με τα έργα του. Κάθε καλοκαίρι θα βρεις και διαφορετικά έργα.

Στην αυλή του Μουσείου έχει βάλει ένα μεγάλο σιδερένιο γκρι φίδι που το έχει φτιάξει ο ίδιος και δείχνει ότι το σκοτώνει ο Άγιος Γεώργιος πάνω στο άλογό του. Αυτό το φίδι-δράκος με τα γυάλινα μάτια μοιάζει με το δρόμο που θα περπατήσεις για να φτάσεις στο Μουσείο και δεν είναι τρομαχτικός δράκος. Μοιάζει φιλικός. Όποιο καλοκαίρι και να πας, θα τον βρεις εκεί.

Ο κύριος Τσόκλης, εάν έχεις την τύχη να τον συναντήσεις είναι ένας κύριος ασπρομάλλης και ευγενικός, μετρίου αναστήματος. Φοράει συνήθως άσπρα ρούχα και μαύρα γυαλιά και είναι πολύ διάσημος ζωγράφος. Αγαπάει πολύ τη θάλασσα και όλα τα χρώματα γι αυτό και οι πίνακές του άλλες φορές είναι ζωηροί κι άλλες φορές σκοτεινοί.

Ηξερες ότι...

Ο Κώστας Τσόκλης στην αρχή τοποθέτησε τυχαία τον δράκο του από τη μεριά του Εξώμβουργου. Μα όταν είδε ότι είναι σαν να κάθεται πάνω στο βουνό το άφησε εκεί. Αν παρατηρήσεις, θα δεις επιπλέον ότι η ουρά του δράκου είναι σαν να ενώνεται με τον δρόμο!

Εξώμβουργο: η παλιά πόλη του νησιού

Είναι σίγουρο ότι αν γυρίσεις το κεφάλι σου πιο ψηλά θα δεις το βουνό αυτό που το λένε Εξώμβουργο. Είναι ένα μεγάλο άγονο βουνό που έχει επάνω ένα κάστρο, τώρα πια σχεδόν γκρεμισμένο που παλιά εκεί ήταν η πόλη του νησιού. Αν αφήσεις τη φαντασία σου ελεύθερη το βουνό αυτό θα μοιάζει με ένα πρόσωπο ξαπλωμένο και με ανοικτό το στόμα.

Είναι πολύ όμορφη η διαδρομή για να φτάσεις στην κορυφή του. Υπάρχει ένα μονοπάτι που ξεκινάει από το χωριό Τριπόταμος και όταν φτάσεις στην κορυφή του θα σταματήσεις μπροστά σε έναν μεγάλο σταυρό. Έχει πολλούς φίλους το βουνό αυτό. Που περπατάνε επάνω του και άλλοι κάνουν αναρρίχηση.

Εκείνα τα χρόνια που οι άνθρωποι έχτισαν την πόλη τους ψηλά στο βουνό κινδύνευαν από πειρατές ναυτικούς. Από ψηλά μπορούσαν να τους βλέπουν και να προετοιμάζονται για να τους αντιμετωπίσουν. Ήταν πλούσιος τόπος παλιά κι όχι άγονος, όπως είναι σήμερα. Εκεί καλλιεργούσαν τη γη και είχαν και πολλά ζώα. Είχαν και μελίσσια με ζακουστό, το μέλι της Τήνου.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
- 2 Ε -----
- 3 -----
- 4 Σ -----
- 5 -----

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

- 1 Τα κάνουμε πλεξούδες, κοσιδάκια, αλογοουρά.
- 2 Τριαντάφυλλο, μαργαρίτα, παπαρούνα.
- 3 Ο πρώτος μήνας του χρόνου.
- 4 Πάνω σε αυτή πετάει η μάγισσα.
- 5 Τη νύχτα τα βλέπουμε στον ουρανό.

Η Βασίλισσα της γιορτής του μελιού!

Η πιο γλυκιά γιορτή του νησιού, γίνεται στο χωριό Κάμπος, αρχές Σεπτεμβρη.

Βασίλισσα της γιορτής είναι η μέλισσα και πρωταγωνιστής το μέλι.

Οι ντόπιοι ετοιμάζουν νόστιμες λιχουδιές με κύριο συστατικό το τηνιακό μέλι.

Το παστέλι πάνω στο λεμονόφυλλο έχει την τιμητική του! Όχι μόνο στη γιορτή του μελιού, αλλά και στους γάμους, τις βαφτίσεις και άλλες στιγμές χαράς.

Σου άνοιξε η όρεξη;
Φτιάξε τα δικά σου παστελάκια!

Συνταγή από παστέλια

- *Μαλίνα*.....
 - *Μέλι*, λίγο... *νερό*, *ζάχαρη*
 - *Σουσάμι*, *Ξυμαλεμονιού*.....
 -
 -
 - *Παρασκευή*.....
 - *Ζεσταίνουμε το μέλι*.....
 - *Προσθέτουμε νερό*.....
 - *Προσθέτουμε ζή ζάχαρη*.....
 - *σουσάμι* (... *φουγκάλες*, ... *ανακάτεμα*)
 - *Τα ρίχνουμε σε μαρμάρινο μπότηο*
 - *Με κρυσάλες νερό και παστέλι*... *τα επλώνουμε*
- Το κόβουμε σε ρόμβο και το ακουμπάμε στο φύλλο.

Τι λες; Πάμε Ταραμπάδο; Είναι δίπλα!

ΤΑΡΑΜΠΙΑΔΟΣ

Για να ανακαλύψεις το πρώτο στοιχείο που θα σε οδηγήσει στον προορισμό σου, γύρνα στην επόμενη σελίδα!

(4)

(2)

(1)

(3)

- (1) Εκκλησία
- (2) Πλατεία - Σημείο Θέασης Περιστεριώνων
- (3) Πηγή
- (4) Περιστεριώνες

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
- 2 -----
- 3 -----
- 4 Ι -----
- 5 -----
- 6 Ε -----
- 7 -----

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

1 Νωπό τυρί Τήνου.

2 Έχει 7 ημέρες.

3 Έχει το αυτοκίνητο.

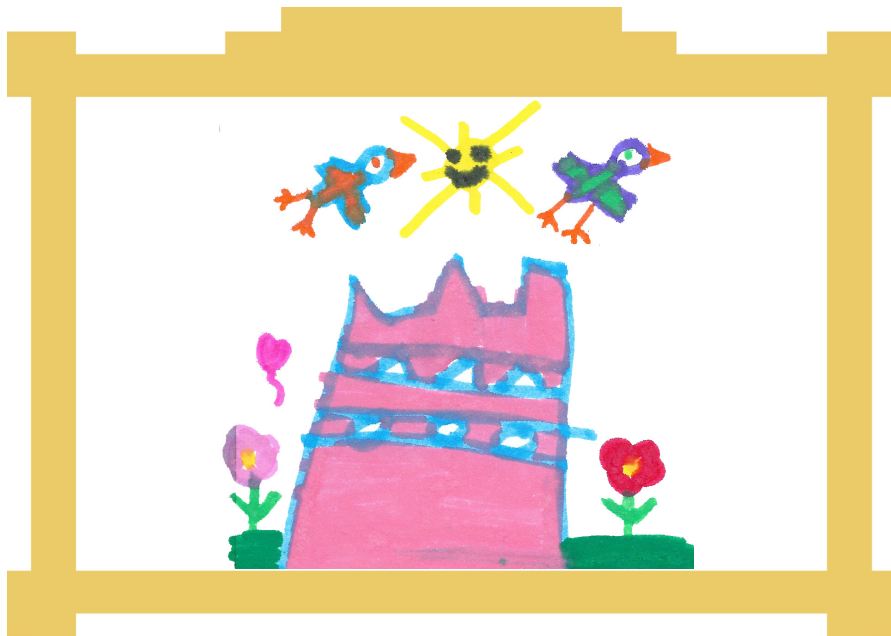
4 Το στρώνουμε στο κρεβάτι μας.

5 Το φτιάχνουμε από γάλα.

6 Κόκκινο και άσπρο κάνουν

7 Με αυτό τρώμε τη παγωτό σε κυπελάκι. (ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΑ)

Τα σπίτια των περιστεριών

Έφτασες στον Ταραμπάδο και γυρνώντας το βλέμμα γύρω τριγύρω θα δεις κάτι χτιστά πέτρινα σπιτάκια, δίπλα σε πηγές και ρεματιές που τα λένε Περιστεριώνες γιατί σ' αυτά έμεναν τα παλιά τα χρόνια περιστέρια. Οι κάτοικοι της Τήνου τα φρόντιζαν και τα τάιζαν κι εκείνα με τη σειρά τους γινόταν τροφή για τις οικογένειές τους, αλλά και έδιναν την κοπριά τους για λίπασμα στα χωράφια των γεωργών της περιοχής.

Οι περιστεριώνες είναι κάτι μεγάλα τετράγωνα κτίρια με μία μόνο πόρτα και τριγωνικά παραθυράκια ψηλά, λίγο πριν την σκεπή τους, για να μπαίνουν τα περιστέρια και να ξεκουράζονται.

Από τα παλιά τα χρόνια και μέχρι σήμερα οι περιστεριώνες ήταν γνωστοί και πανέμορφοι σαν έργα τέχνης. Πολλοί άνθρωποι σήμερα φτιάχνουν τα σπίτια τους σαν περιστεριώνες για να διατηρήσουν αυτήν την ιδέα του πέτρινου σπιτιού.

Τελικά έχεις ταλέντο στο
να λύνεις γρίφους.
Τι θα έλεγες για έναν ακόμα;

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

1	<input type="text"/>	-----
2	<input type="text"/>	-----
3	<input type="text"/>	-----
	A	
4	<input type="text"/>	-----
5	<input type="text"/>	-----

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

- 1 Πουλί που μιλάει.
- 2 Το αντίθετο της φασαρίας.
- 3 Βρίσκεται στη μέση του ποδιού μας.
- 4 Μας το φέρνει ο Άγιος Βασίλης.
- 5 Βγαίνει από το μέτωπό μας όταν ζεσταινόμαστε.

Αγελούδες:
Νεράιδες ή κακές μάγισσες;

Οι γιαγιάδες στο νησί λένε ότι υπήρχαν τα παλιά τα χρόνια κάτι σαν νεράιδες, κάτι σαν μάγισσες, κάτι σαν φαντάσματα με λευκά ρούχα και παράξενες φωνές που έβγαιναν τα βράδια στα λαγκάδια και στις πηγές και στα γεφύρια και τρόμαζαν τους περαστικούς. Έφτιαχναν με αυτές τις «αγελούδες» έτσι τις έλεγαν, ιστορίες για τα παιδιά αλλά και για τους μεγάλους.

Τα παιδιά της Τήνου έχουν ακούσει πολλές τέτοιες ιστορίες με αυτές τις αγελούδες πρωταγωνίστριες. Άλλες χαρούμενες κι άλλες λυπητερές. Όμως έτσι δεν είναι πάντα τα παραμύθια;

Αποχαιρετάμε τα Κάτω Μέρη
με ένα αίνιγμα:

Να την δεις να φοβηθείς,
να την φας να γλυκαθείς.
Τι είναι;

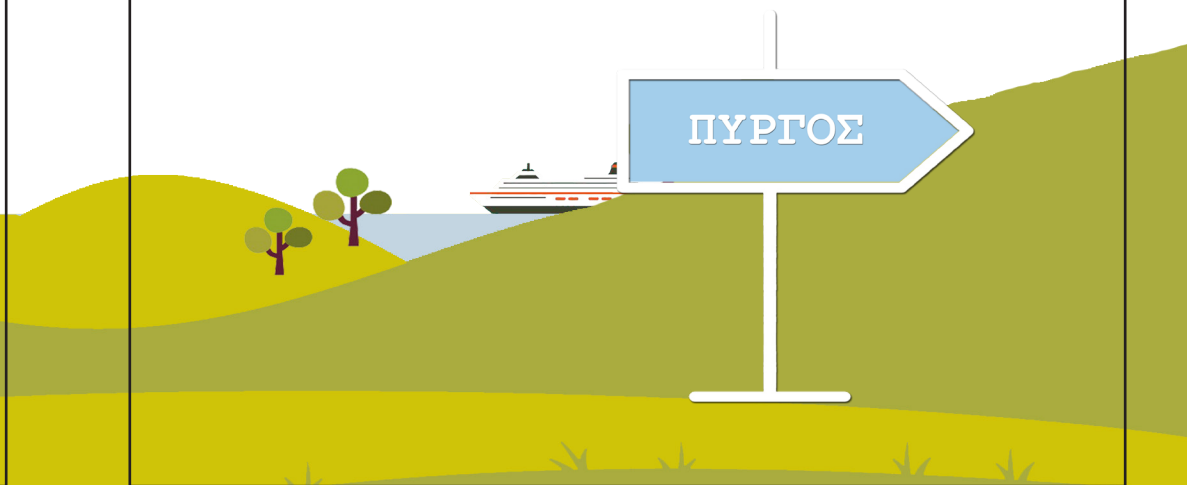
Για μια στιγμή!
Μου φαίνεται ξεχαστήκαμε! Είναι στη
θέση τους οι εικόνες του Κήπου και του
Ταρομπάδου;

Ένα κομμάτι ακόμη και συμπληρώθηκε το παζλ.

Έξω Μέρη, σας ερχόμαστε!

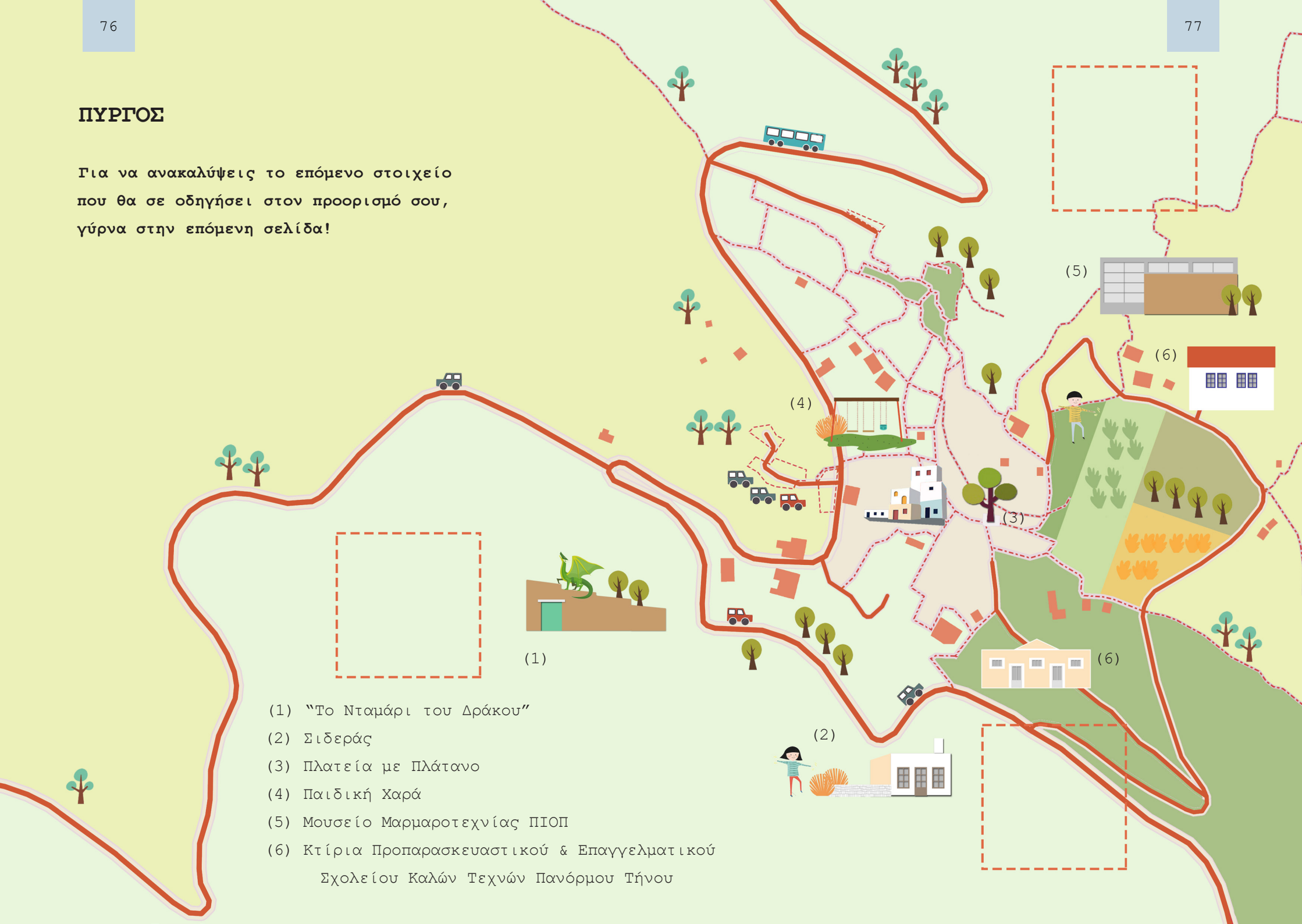
4η Στάση: Έξω Μέρη

Τα Έξω Μέρη βρίσκονται στο βόρειο άκρο του νησιού. Εδώ αρκετοί άνθρωποι ασχολούνται από παλιά με την τέχνη του μαρμάρου. Γνωστοί γλύπτες, όπως ο Γιαννούλης Χαλεπάς, έχουν γεννηθεί εδώ!

ΠΥΡΓΟΣ

Για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο που θα σε οδηγήσει στον προορισμό σου, γύρνα στην επόμενη σελίδα!

- (1) "Το Νταμάρι του Δράκου"
 (2) Σιδεράς
 (3) Πλατεία με Πλάτανο
 (4) Παιδική Χαρά
 (5) Μουσείο Μαρμαροτεχνίας ΠΙΟΠ
 (6) Κτίρια Προπαρασκευαστικού & Επαγγελματικού
 Σχολείου Καλών Τεχνών Πανόρμου Τήνου

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
- 2 -----
- 3 -----
- 4 -----
- 5 -----

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

- 1 Έχει ρίζες, κλαδιά και φύλλα.
- 2 Μυρωδικό που ταιριάζει στη χωριάτικη σαλάτα.
- 3 Είναι το νερό της θάλασσας.
- 4 Μας προστατεύει από τον ήλιο.
- 5 Νησί που βρίσκεται απέναντι από την Τήνο.

Ο κύκλος του μαρμάρου

Διασχίζουμε το δρόμο για το νταμάρι με μεγάλη προσοχή. Ειδικά στο γεφυράκι «έχουμε τα μάτια μας δεκατέσσερα»!

Το Νταμάρι του Δράκου

Να μη σου ξεφύγει τίποτα! Σ' αυτή τη διαδρομή έχεις πολλά να προσέξεις και να μάθεις. Πρώτα απ' όλα η θέα της περιοχής είναι υπέροχη. Μετά θα καταλάβεις πως παλιά έβγαζαν απ' τη γη οι άνθρωποι αυτό το πολύτιμο πέτρωμα: το μάρμαρο. Χρησιμοποιούσαν ένα εργαλείο που το έλεγαν μαντράκα κι άλλο ένα που το έλεγαν σφήνα. Μ' αυτά άνοιγαν το μάρμαρο και έβαζαν μέσα του μπαρούτι και... άκου: Μπάμμμμμ! Έσπαγε σε κομμάτια που τα έπαιρναν και τα έβαζαν σε αυτό το μηχάνημα που θα δεις περπατώντας, εκεί αριστερά. Είναι ο μεγάλος σκουριασμένος σπαστήρας. Αυτός δούλευε και έκανε το μάρμαρο χαλίκι. Θα δεις ακόμα, αν προσέχεις, και τα ονόματα των εργατών σκαλισμένα στα ντουβάρια και τις ημερομηνίες που δούλευαν εκεί. Θα ξετρελαθείς!

*μαντρακάς: εργαλείο των μαρμαράδων που μοιάζει με σφυρί.

Το λένε νταμάρι του δράκου, αλλά μη φοβηθείς! Ο δράκος δεν είναι εκεί πια! Ζούσε παλιά εκεί στα βράχια και από τις φωτιές που έβγαιναν από το στόμα του όταν θύμωνε, αυτά βάφτηκαν κόκκινα. Έτσι λένε τα παραμύθια! Να κοίτα καλά και μπορεί να δεις ακόμα και τις πατημασιές του!

Τρία ακόμα στοιχεία και θα ανακαλύψεις ολόκληρο τον κύκλο του μαρμάρου.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Λύσε την ακροστιχίδα για να ανακαλύψεις το επόμενο στοιχείο της εξερεύνησης!

- 1 -----
- 2 -----
- 3 -----
- 4 -----

Οι παρακάτω γρίφοι θα σε βοηθήσουν να λύσεις την ακροστιχίδα της διπλανής σελίδας. Γράψε τις απαντήσεις με τη σωστή σειρά ώστε να εμφανιστεί το επόμενο στοιχείο!

- 1 Απο εκεί παίρνεις το λεωφορείο.
- 2 Κυλάει στα μάτια μας όταν κλαίμε.
- 3 Η Τήνος είναι ένα νησί της
- 4 Είναι γράμμα. Αν ήταν σχήμα θα ήταν κύκλος.

Αν δεν τον βρεις στον Όλυμπο, ίσως τον
συναντήσεις στον δρόμο για τον Πύργο:

«Ήφαιστος»

Στην εξερεύνησή σου στον Πύργο, θα εντυπωσιαστείς σαν συναντήσεις έναν μάστορα σιδερά που δουλεύει με το σίδερο και τη φωτιά. Θα σου θυμίσει τον Θεό της φωτιάς, τον Ήφαιστο, που λέει και ο μύθος. Τον λένε κύριο Δημήτρη και είναι Σιδεράς. Είναι πολύ δυνατός. Εέρει κι αυτός, όπως ο Ήφαιστος, να χρησιμοποιεί τη φωτιά για να λυγίζει το σίδερο και να φτιάχνει εργαλεία. Μαντρακάδες, καλέμια, γλώσσες και άλλα, μικρά και μεγάλα, πιο λεπτά ή πιο χοντρά. Τα εργαλεία του ο σιδεράς τα πουλάει στους μαρμαράδες και στους μαθητές και τις μαθήτριες της σχολής καλών τεχνών. Με αυτά σκαλίζουν το μάρμαρο και φτιάχνουν πολύ όμορφα πράγματα που κάνουν τον Πύργο διάσημο.

Η περιπέτεια δεν τελειώνει εδώ!

Αποστολή:

Σε ποιους/ποιες ανήκουν τα εργαλεία που
φτιάχνει ο σιδεράς;

Τι πιστεύεις;

Δες στην
επόμενη σελίδα!

Μα φυσικά στους μαρμαράδες!

Ο Πύργος είναι ξακουστός για την τέχνη του μαρμάρου και τους τεχνίτες του που ξέρουν καλά να το σκαλίζουν. Μπες μέσα στο χωριό και σίγουρα θα ακούσεις τον ήχο από τον μαντρακά!

Στον Πύργο υπάρχει μάλιστα ένα σχολείο για μεγάλα παιδιά που τους μαθαίνει την μαρμαροτεχνία. Φοιτητές και φοιτήτριες από όλη την Ελλάδα έρχονται να σπουδάσουν σε αυτό. Είναι το Προπαρασκευαστικό Επαγγελματικό Σχολείο Καλών Τεχνών Πανόρμου Τήνου.

Ήξερες ότι...

Τα χαραγμένα σχέδια και ονόματα στα δρομάκια του χωριού τα έχουν σκαλίσει τα παιδιά που κατοικούν στον Πύργο; Αυτή είναι μια συνήθεια από πολύ παλιά. Ψάξε και θα τα βρεις!

Η τέχνη του μαρμάρου είναι τόσο σπουδαία που φτιάχτηκε ένα ολόκληρο μουσείο αφιερωμένο σε αυτήν!

Είναι το Μουσείο Μαρμαροτεχνίας που ανήκει στο Δίκτυο Μουσείων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς.

Στην αυλή του έχει ένα τεράστιο μηχάνημα την «μπίγα». Δεν μπορείς να ανέβεις επάνω, όμως μπορείς να τη χαζέψεις. Είναι εντυπωσιακή! Με αυτήν φόρτωναν τεράστια κομμάτια μάρμαρο στα πλοία που ερχόντουσαν στην παραλία Βαθύ.

Αποχαιρετάμε τα έξω μέρη
με μια ζωγραφιά.

Ζωγράφισε ένα σχέδιο που είδες
σκαλισμένο πάνω σε μάρμαρο.

Τρεις τελευταίες εικόνες περιμένουν να
μπουν στη σωστή τους θέση.

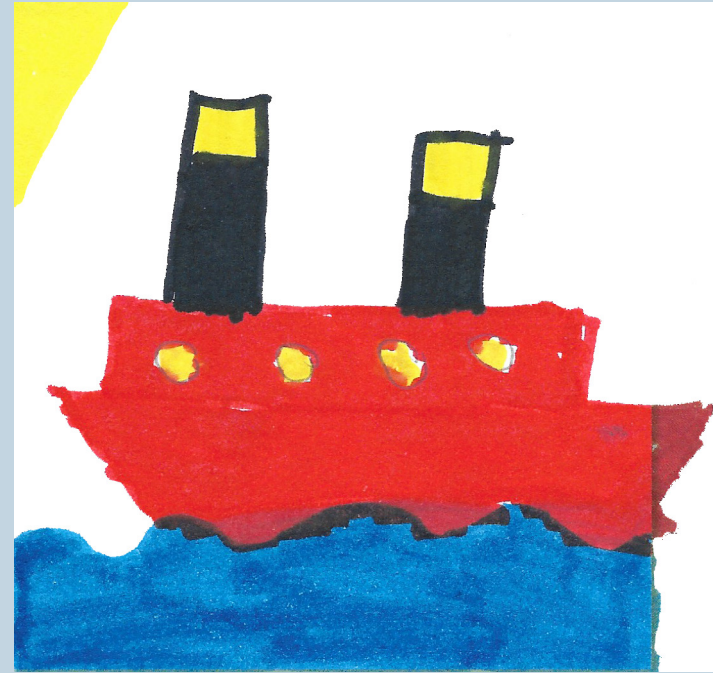
Το «παζλ» συμπληρώθηκε. Έχεις
εξερευνήσει κάθε μεριά της Τήνου!

Συγχαρητήρια!

Εξαιρετική
δουλειά!

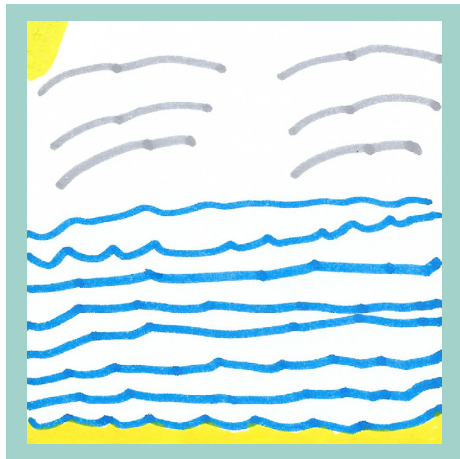
Μπράβο!
Τα κατάφερες!

Πριν μπεις στο πλοίο για το δρομολόγιο
της επιστροφής, δες τις επόμενες σελίδες.

Μια τελευταία έκπληξη σε περιμένει!

Οι εξερευνητές και οι εξερευνητριες του
TINOS Guide & Seek προτείνουν. . .

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

πάρεις μια ωραία
αναμνηση
από τη χαλαρή
θαλασσα.

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

με χιρτζιρί και να
κάνουμε βόλτα στον
πάνταρο και να πάμε
να φάμε παραδοσιακά
φαγητά και καλό τσάι!!

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

Πας βόλτα στη
θάλασσα και
στην Παναγία

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

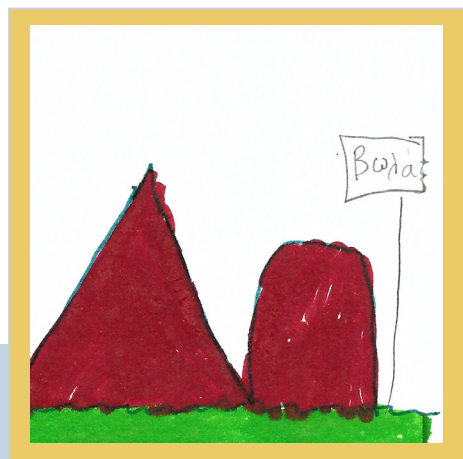
πας περίπατο στον
Άγιο Φωκά.

Οι εξερευνητές και οι εξερευνητριες του
TINOS Guide & Seek προτείνουν. . .

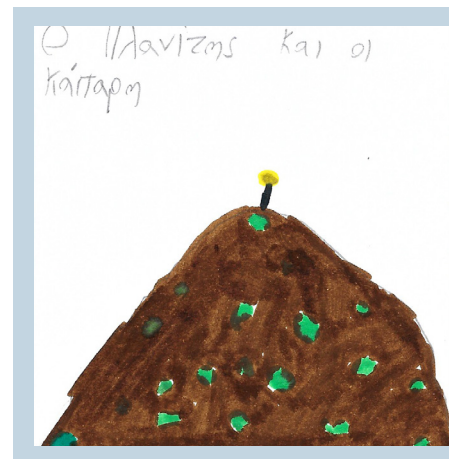
Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

Πας να δεις τους
βράχους στο Βωλάξ.

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

Μην ξεχάσεις να
πας να δεις το
θέατρο στο Βωλάξ.

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

Πάρεις παραδοσιακά
πράγματα φτιάξτε
σπιτικό ψωμί και φαγόψω

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

Πας στον Πράσινο και
να πεις ΕΛΛΗΝΙΣΤΟ ΚΑ
ΛΕ.

Οι εξερευνητές και οι εξερευνήτριες του
TINOS Guide & Seek προτείνουν. . .

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

πας στο χωριό
στην καρδιά μιας
βάλτα.

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

κάνεις μπάνιο άμα
μεινεις και το καλοκαίρι,
στην Άγια Θάλασσα και
να πάρεις ωραία σουβ
βερ.

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

κάνεις μπάνιο στη
Βαθιάρρα και να ακούσεις
παραδοσιακή μουσική.

Πριν φύγεις από την Τήνο
μην ξεχάσεις να ...

χαιρετίσεις τους φίλους
σου που έχεις κάνει
και να αγοράσεις ενδι-
μια για να μας θυμάστε.

Εδώ, σου παρουσιάζουμε τις ομάδες των μικρών εξερευνητών και εξερευνητριών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα:

1ο Δημοτικό Σχολείο Τήνου

«Ατρόμητοι εξερευνητές 1»: Δημήτρης, Κυριάκος, Ερμάλ, Μαριέττα, Αργυρώ, Ευαγγελία, Αντελάιντα, Anxhela, Αλεξάνδρα και Δανάη.

«Ατρόμητοι εξερευνητές 2»: Σοφία, Ελένη, Χαρά, Νικολέττα, Αλέξανδρος, Ισαμπέλα, Γιώργος, Αντώνης, Παναγιώτης και Χριστίνα και Άντζελα.

2ο Δημοτικό Σχολείο Τήνου

«Ατρόμητοι/αήτητοι»: Αλκμήνη, Άμι, Άννα, Ευγενία, Μάρκος, Άγγελος Δ., Άγγελος Γ., Μαρίνα, Μιχάλης, Ευθύμιος.

«Παρατηρητές»: Νίκος, Εμίλια, Κίμωνας, Σιμόνα, Μάριος, Άγγελος, Φραγκίσκος, Κωνσταντίνα.

3ο Δημοτικό Σχολείο Τήνου

«Ομάδα Εξερευνητών»: Ηλιάννα, Έλενα, Ματέο, Νικολέτα, Ανδριάννα, Δέσποινα, Σοφία, Εμμανουέλα, Αφροδίτη και Άννα.

«Αστραπή»: Μυρτώ - Ζηνοβία, Αναστασία, Μαριάννα, Τάνια, Αντωνία, Τζοΐνα, Ευγενία, Γκάμπριελ, Σοφία-Φαίη, Δήμητρα, Κώστας, Χαραλαμπία, Μαριγούλα, Γιάννης, Ανδρέας.

Δημοτικό Σχολείο Εξωμβούργου Τήνου

«Τα απίθανα παιδιά πάνε παντού»: Θωμαή, Μαργαρίτα, Ειρήνη, Ωρίων, Εένη, Μάριος, Τάσος, Οδυσσέας.

Δημοτικό Σχολείο Πύργου Τήνου

«Μαρμαρογλύπτες»: Έλενα, Μπριτζίλντο, Χριστίνα, Ευρυδίκη, Γιώργος, Σάντρα, Σταματίνα-Κυριακή, Σωτήρης, Δημήτρης και Μαρία-Μαρκέλλα.

Λίγα λόγια για το έργο **TINOS Guide & Seek**

Το TINOS Guide & Seek είναι ένα πρόγραμμα που προ(σ)καλεί παιδιά από την τοπική κοινωνία να δημιουργήσουν τον πρώτο πολιτισμικό οδηγό της Τήνου για παιδιά.

Η Τήνος χωρίζεται γεωγραφικά σε τέσσερα μέρη. Έτσι, η ίδια η δομή του τόπου, «έδωσε» και τη δομή του προγράμματος: Κάθε Γ' τάξη από όλα τα Δημοτικά σχολεία του νησιού, συνοδεία των εκπαιδευτικών τους, ανέλαβε να καταγράψει τέχνες, λαϊκές και μη, και μύθους για κάθε ένα από αυτά.

Το όνομα "Guide & Seek" του έργου προκύπτει από την αγγλική έκφραση "hide & seek" που σημαίνει κρυφτό.

Το TINOS Guide & Seek πραγματοποιήθηκε από τον Ιανουάριο του 2020 έως και τον Ιούνιο 2020 με έδρα την Τήνο και επίκεντρο τα παιδιά της. Η δημιουργία του οδηγού από τα παιδιά οργανώθηκε μέσα από μια σειρά εργαστηρίων - γνωριμίας, εξερεύνησης και γραφής - για παιδιά και την παρουσίασή του κατά την ολοκλήρωσή του.

Το έργο TINOS Guide & Seek αποτελεί μια πρωτοβουλία της **Φραντζέσκας Παπαγιαννοπούλου**, υπότροφο του προγράμματος **START-Create Cultural Change (2019/2020)** και διοργανώτρια του πρώτου παιδικού φεστιβάλ της Τήνου «Βεγγέρα fest», που πραγματοποιείται στο χωριό Φαλατάδος κάθε χρόνο, από το 2016.

Συνεργάτες του έργου: ο Δήμος Τήνου, το Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς καθώς και το Δημοτικό Ίδρυμα Μουσείο Κώστα Τσόκλη.

Συμμετείχαν τα σχολεία: 1ο Δημοτικό Σχολείο Τήνου, 2ο Δημοτικό Σχολείο Τήνου, 3ο Δημοτικό Σχολείο Τήνου, Δημοτικό Σχολείο Εξαμβούργου, Δημοτικό Σχολείο Πύργου

Για περισσότερα επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας
<https://tinoguideandseek.com/>

Πρόσωπα του TINOS Guide & Seek

Ομάδα Εμπυχωτών: Τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των εργαστηρίων γνωριμίας και εξερεύνησης στα διάφορα μέρη για παιδιά ανέλαβαν ο κοινωνικός λειτουργός Αντώνης Δελλατόλας, η εκπαιδευτικός πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Ελένη Σκλαβούνου, η φιλόλογος Σοφία Ψαραδέλη και η νηπιαγωγός Φραντζέσκα Παπαγιαννοπούλου. Την επεξεργασία και σύνθεση κειμένων των παιδιών ανέλαβε η Καλλιόπη Αναστασάκη με σπουδές στη δημιουργική γραφή.

Γραφιστική επιμέλεια: Η αρχιτέκτονας Ευαγγελία Αλβέρτη ανέλαβε να σχεδιάσει οτιδήποτε γίνεται εικόνα για τη διεξαγωγή του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένου του λογότυπου, του εποπτικού υλικού των εργαστηρίων και της εικονογράφησης του οδηγού.

Τη γλωσσική επιμέλεια των κειμένων του οδηγού στα ελληνικά ανέλαβε η Ζωή Αποστόλου, Νηπιαγωγός, Msc, Msc, Υποψήφια Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών.

Τον οδηγό του Tinos Guide and Seek μετέφρασε στα αγγλικά η Ούρσουλα Χαρικιοπούλου, καθηγήτρια Αγγλικών.

Τη διαχείριση ψηφιακών επικοινωνιών και δημοσίων σχέσεων του προγράμματος ανέλαβε η Ιωάννα Κουλοχέρη.

Την ιστοσελίδα του προγράμματος σχεδίασαν οι Παναγιώτης Κοντοβουνήσιος και Αλέξανδρος Λιακόπουλος.

Ο Νίκος και η Έβελυν Φώσκολου, ή αλλιώς "Φωτογρά...φως" φωτογράρισαν και βιντεοσκόπησαν τα εργαστήρια του προγράμματος.

*Το TINOS Guide & Seek πραγματοποιείται με την υποστήριξη του **START - Create Cultural Change**. Το START είναι ένα πρόγραμμα του **Robert Bosch Stiftung**, που υλοποιείται σε συνεργασία με το **Goethe-Institut Thessaloniki** και την **Ομοσπονδιακή Ένωση Κοινωνικοπολιτιστικών Κέντρων**, και υποστηρίζεται από το **Κοινοφελές Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάιτση** και το **Ίδρυμα Μποδοσάκη**.

Create Cultural Change

Συνεργάτες:

**ΔΗΜΟΣ
ΤΗΝΟΥ**

**ΙΔΡΥΜΑ
ΤΗΝΙΑΚΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
CULTURAL
FOUNDATION
OF TINOS**

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΟΜΙΛΟΥ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

**ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ / MUNICIPAL INSTITUTION
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΩΣΤΑ ΤΣΟΚΛΗ
COSTAS TSOCLIS MUSEUM**

